

Levenslessen

Katie Fforde bij Boekertij:

Een nieuwe kans (Keukengeheimen)
De kunstminnaar
Wilde tuinen
Reddende engel
Levenslessen
Een kus met Kerstmis (Stoute schoenen)
Een huis vol liefde (Kunst en vliegwerk)
Hoe vind je de ware? (Halsbrekende toeren)
Praktisch perfect
Schoon schip
Trouwplannen
Liefdesbrieven
Een verleidelijk voorstel
Zomerliefde
De kers op de taart
Met de Franse slag
Vrij spel
Iets ouds en iets blauws
Een zomer aan zee
Een tuin vol bloemen
Het buitenhuis
Een nieuw leven

Katie Fforde

Levenslessen

Julia leidde haar hele leven zoals haar ouders dat wilden,
maar op zoek naar wat meer uitdaging gooit ze
het roer compleet om

ISBN 978-90-225-8902-1
ISBN 978-94-023-1435-9 (e-book)
NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Life Skills*
Oorspronkelijke uitgave: Century, Random House UK Ltd.
Vertaling: Harmien Robroch
Omslagontwerp: Johannes Wiebel | punchdesign
Omslagbeeld: © Shutterstock
Zetwerk: ZetSpiegel, Best

© 1999 Katie Fforde
© 2020 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Voor Susan Watt,
veel liefs en dank*

1

‘Ik begrijp jou gewoon niet, Julia!’

Onopvallend veegde Julia het spuug uit haar oog en probeerde buiten zijn bereik te komen. Als ze had geweten dat Oscar zo overstuur zou zijn dat ze het uitmaakte, dan had ze het niet in zijn auto gedaan. Dan had ze hem binnen gevraagd voor een kopje koffie en had hij zijn telefoonbotje niet tegen het stuur hoeven stoten, wat hij nu al twee keer had gedaan. En dan had ze ook de meer lichamelijke uitingen van zijn verdriet kunnen vermijden.

‘En dat je zo nodig wat lol wilt hebben!’ ging hij verder. ‘Vind je nu zelf ook niet dat je daar een beetje te oud voor bent?’ Een klodertje verontwaardigd schuim belandde op haar mouw.

‘Ik ben nog maar vierendertig. Ik heb mijn beste tijd nog niet gehad, hoor,’ zei ze rustig, terwijl ze in haar zak naar een papieren zakdoekje grabelde.

‘Behoorlijk oud om nog kinderen te krijgen! En moeder heeft nog zo haar hulp aangeboden!’

Julia begon steeds minder medelijden met hem te krijgen. ‘Je bedoelt toen ze aanbod om jouw oude kinderjuf uit het bejaardenhuis te plukken om hen zindelijk te maken zodra ze uit de baarmoeder komen! Heeft dat mens nog nooit van wegwerpluiers gehoord?’

‘Ze heeft ook nog aangeboden om te helpen met het schoolgeld!’

‘Alleen als we een zoon zouden krijgen die zo slim was dat hij op jouw geliefde Sandings zou worden toegelaten!’ Schimpend verwees ze naar zijn Alma Mater, de laatste plek op de wereld waar zij ooit haar kinderen naartoe zou sturen, als ze die ooit kreeg.

‘Nu ja, natuurlijk. Privé-scholen zijn nu eenmaal duur. Je kunt toch niet van haar verwachten dat ze duizenden ponden uitgeeft aan een meis... iemand die niet zo intelligent is.’ Hij bleef stil, zich misschien wel voor de eerste keer van zijn leven bewust van het feit dat dit wel heel onbeschoft was.

Julia slikte haar woede in. Het had geen zin om Oscar uit te foeteren. Hij was een seksist en elitair tot op het bot, en dat kon hij net zomin veranderen als zijn bloedgroep. Waarom kwam ze daar nu pas achter? ‘Het was heel lief van haar om aan te bieden het schoolgeld te betalen...’ Ze keek recht voor zich uit naar het walnotenhouten dashboard, zodat hij niet kon zien dat het een grote leugen was. ‘... maar toch verbreek ik de verloving. Kinderen zijn op dit moment geen prioriteit voor me en wij maken elkaar alleen maar doodongelukkig.’

‘Waarom heb je mijn aanzoek dan geaccepteerd?’

Het was een eerlijke vraag, ze kon hem moeilijk zeggen hoe ze er werkelijk over dacht. ‘Je bent heel aantrekkelijk. Ik voelde me geveleid door je aandacht. En ik ben zo dol op Roetje.’

Dat laatste had ze niet moeten zeggen. Haar poging om zijn ego op te krikken, werd onderuitgehaald door het noemen van zijn halfvolwassen zwarte labrador, die nog maar een puppy was toen ze elkaar voor het eerst ontmoetten.

‘Roetje!’ Oscar knipperde. ‘Wat heeft Roetje er nu weer mee te maken?’

‘Nu ja, niets eigenlijk. Het is meer de gedachte dat iemand met een hond wel een goede huwelijkskandidaat zal zijn.’ Ze dwaalde af. Ze probeerde Oscar te kalmeren, ze wilde hem niet het gevoel geven dat hij een toevluchtsoord was voor ongehuwde potentiële moeders, wat hij triest genoeg wel was. ‘Ik voelde me geveleid, Oscar,’ herhaalde ze. ‘Maar ik realiseer me nu dat ik nooit de echtgenote kan zijn die jij nodig hebt.’

‘Wat bedoel je?’

Rustig legde ze het uit. ‘Toen ik gepasseerd werd voor die promotie, zei jij dat het niets uitmaakte omdat ik toch zou ophouden met werken als we eenmaal getrouwd waren.’

Hij was er inmiddels wel achter dat dat een vergissing was geweest. ‘Waarom heb je dan ontslag genomen? Als je baan zoveel voor je betekent?’

Ditmaal was Julia’s woede moeilijker te onderdrukken. ‘Dat heb ik je al uitgelegd. Ze hebben mijn afdeling aan Darren gegeven, de afdeling waar ik bijna vijf jaar lang aan heb gewerkt, alleen omdat hij een man is en golft! Hij is niet eens goed!’

‘Maar een heleboel mensen doen nu eenmaal liever zaken met een man, en bij golf gaat het niet alleen om het spel, hoor. Een boel zaken...’

‘Ik heb de afdeling huurpanden zelf opgebouwd, zonder een man te zijn en zonder in mijn vrije tijd aan de bar van de golfclub te hangen!’

‘Je mag er helemaal niet komen, alleen als introducee...’

‘Ik heb die Finse firma overgehaald om ons in de arm te nemen voor de overplaatsing van hun bedrijf, in plaats van een van die grote bedrijven in Oxford...’

‘Dat weet ik. Peter was heel blij met die klant. Dat heeft hij me zelf verteld...’

‘En heeft je golfmaatje je ook verteld waarom hij de afdeling niet aan mij heeft gegeven?’

‘Alleen wat hij jou ook heeft gezegd, lieverd.’ Geschrokken van

Julia's woede, probeerde Oscar haar te kalmeren. 'Dat hij Darren wel wat jong vond, maar dat hij potentieel bood...'

Julia deed haar best om kalm te blijven. Als ze nadacht over wat Oscar zei, dan zou ze ontploffen en zijn leren bekleding ruïneren. 'Dat zijn allemaal oude koeien, Oscar, en we schieten er niets mee op. Maar ik denk dat je nu wel inziet dat we niet bij elkaar passen.' Omdat ze zag dat hij op het punt stond om haar het tegendeel te bewijzen, ging ze snel verder. 'Er zijn genoeg fantastische vrouwen die...' Ze hakkelde. Was er wel iemand die aan het begin van het nieuwe millennium een vrouw van de jaren vijftig wilde zijn? '... die... al jouw goede kwaliteiten weten te waarderen... en die zien dat jij een geweldig goede partij bent. Je bent heel aantrekkelijk en buitengewoon begerlijk, Oscar, je bent voor mij alleen niet de ware.'

Ze pakte haar handtas en graaide naar de deurhendel.

Hij stak zijn hand uit om haar tegen te houden. 'En dat kanaal-gedoe? Waar gaat dat over? Je laat een prima carrière en een heel goede werkgever – die je trouwens schandelijk hebt behandeld, mag ik wel zeggen – achter je...'

Julia schoot bijna in de lach. Hoewel ze op het moment zelf veel te boos was geweest, was haar vertrek bij het bedrijf best grappig geweest, achteraf bezien. Toen Peter de bijzonder gekuiste versie van de redenen voor haar vertrek had gehoord, had hij over zijn bureau heen geleund en haar een klopje op haar hand gegeven. 'Toe maar, toe maar.' Met dit denigrerende gebaar had hij zijn volle koffiebeker omgestoten. De koffie was over zijn hele bureau gelopen (dat altijd opgeruimd was, om te laten zien hoe netjes hij wel was) en op zijn broek. Hij was radeloos geweest. 'Dit is een gloednieuw pak! Mijn vrouw vermoordt me! Doe iets, voordat het gaat vlekken, Julia, alsjeblieft!'

'Waarom vraag je dat niet aan Darren?' had ze kil geantwoord. 'Die biedt toch zoveel potentieel?'

'Maar hij weet toch niet wat je met koffievlekken moet doen!' was Peter verdergegaan. 'Hij is een man!'

'Dat is waar ook. Wat jammer.' Met een spottende glimlach was Julia weggelopen.

'Zo onbeleefd was ik helemaal niet, vond ik,' zei ze nu toegeeflijk. 'Je kunt het me toch niet kwalijk nemen dat ik geen zin had om met een handvol tissues Peters kruis te boenen, of wel?'

'Dwaal niet af! Je kent die vrouw helemaal niet, en je weet ook niets over kanalen.'

'Ik weet over allebei een stuk meer als ik het sollicitatiegesprek eenmaal heb gehad. Maar ik zou mijn ontslag toch wel hebben genomen. Ik zat er al te lang.' Zes jaar te lang, besefte ze nu.

‘Je weet niet eens hoeveel die vrouw je gaat betalen! Hoe ga je de touwtjes aan elkaar knopen? Heb je daar wel aan gedacht?’

‘Natuurlijk! Ik ben niet gek!’ Julia verbeet haar irritatie. ‘Ik ga mijn huis verhuren. Daarmee kan ik de hypotheek en de rekeningen betalen. Wat ik ga verdienen, is dan gewoon zakgeld.’

‘Zakgeld! Ha!’

‘Ik ben een jonge, alleenstaande vrouw, Oscar... nu ja, redelijk jong. Ik heb een eigen huis. Zolang ik de hypotheek kan betalen, hoef ik niet zo nodig bakken met geld te verdienen. Bovendien krijg ik misschien wel heel goed betaald.’ Dit vond ze net zo onwaarschijnlijk als hij, maar aangezien ze het geen van beiden zeker wisten, vond ze dat ze het best kon zeggen.

‘Mensen die je niet betalen, hebben ook geen respect voor je.’

‘Bij Strange had ik een goed salaris, en moet je zien wat me dat heeft opgeleverd. Maar ik meet respect niet af aan mijn salaris, en ik verwacht ook niet dat iemand anders dat wel doet. En nu moet ik echt weg.’ Ditmaal slaagde ze er zelfs in het portier open te doen en haar voet buiten te zetten voordat Oscar zijn mond opendeed.

‘Mijn moeder zal dit heel erg vinden, heel erg.’

‘Volgens mij is het een pak van haar hart,’ zei Julia, die een nogal beledigend gesprek over haar leeftijd en haar vruchtbaarheid had opgevangen, toen zij en Oscars moeder elkaar voor de eerste en enige keer hadden ontmoet. “Dan ben je vrij om iemand te zoeken die wat jonger en inschikkelijker is.” Oscar kleurde bij het horen van zijn moeders woorden. Julia gaf hem een zoen op zijn wang. ‘Het spijt me dat het zo is gelopen, Oscar. Maar ik weet dat ik je niet gelukkig had kunnen maken, in ieder geval niet voor lang.’

Julia stapte de auto uit en met een schuldig gevoel liep ze treurig naar huis. Ook al had ze het destijds niet beseft, het was Oscars diepgewortelde saaiheid en zijn goddelijke zeventiende-eeuwse huis (ze bloosde van schaamte) waardoor ze zijn huwelijksaanzoek had aanvaard.

Ik was zo moe de hele tijd, dacht ze, terwijl ze water opzette, omdat ik me kapotwerkte om de afdeling huurpanden op te zetten.

Ze had uren naar Finland zitten telefoneren om een hightech firma ervan te overtuigen dat zij in het slaperige Oxford meer dan genoeg eersteklas accommodatie voor hun topmanagers tot haar beschikking had, en nog meer uren om de eigenaren van genoemde accommodatie te overtuigen van het feit dat hun paleisjes in de Cotswolds bij haar in goede handen zouden zijn. Ze had een team van tuinders samengesteld zodat geen roos ongesnoeid zou blijven en de winde onder controle gehouden zou worden, en ze had zelfs een bedrijf van meubelrestaurateurs klaarstaan om het kleinste

krasje op het chippendale-meubilair te verwijderen. Ze wist nog dat Darren er de spot mee had gedreven toen hij deze details ontdekte, en had gezegd dat het pure tijdverspilling was. Ze had hem met veel genoegen verteld dat bezorgdheid over hun stoelen mensen er vaak van weerhield om hun bezit te verhuren. Hij had wat gemompeld over verzekeringen en waterdichte contracten, alsof Julia daar nog nooit van had gehoord.

Die lange werkdagen hadden haar privé-leven beïnvloed, en Oscar, die door haar baas aan haar was voorgesteld, leek aardig en niet zo veeleisend. Naast een stevig rondje golf, vond hij het leuk om Julia mee te nemen naar dure restaurants en tegenover de sommelier op te scheppen over zijn kennis. Aangezien hij zelf bijna niet dronk (zijn klassieke Jaguar was hem al net zo dierbaar als zijn labradorpuppy), had Julia de betere helft van een aantal uitstekende jaren mogen drinken. Oscar verlangde niet veel als het om conversatie ging. Hij was heel tevreden als Julia alleen wat knikte en mompelde, en hij was niet beledigd als ze in de auto op weg naar huis alvast wat slaap probeerde in te halen. Hij had haar ten huwelijk gevraagd toen ze met haar gedachten heel ergens anders zat, en zo was ze opeens verloofd met een man die ze eigenlijk helemaal niet kende, en die nog minder over haar wist.

Op de een of andere manier was er nooit tijd geweest om elkaar beter te leren kennen, en Julia, die nog steeds hard werkte, vond het een steeds aantrekkelijker idee om onder het genot van heerlijk eten en drinken in een prachtige omgeving te leven (Oscar had een aantal bijzonder mooie antieke stukken die bij het huis hoorden). Maar toen Darren – jong, arrogant en inefficiënt – de promotie kreeg die zij verdiende, alleen omdat hij een man was, had ze zich gerealiseerd dat er het een en ander herzien en tevens ingeperkt moest worden (het zeventiende-eeuwse huis had zeven slaapkamers). Door haar harde werken had ze een ernstige beoordelingsfout gemaakt en het was het niet waard. Misschien moest ze Peter Strange dankbaar zijn dat hij haar ongewild het licht had laten zien.

Nadat ze zijn kantoor was uitgestormd, had ze een exemplaar van de *The Lady* gekocht, om zich op haar nieuwe leven voor te bereiden. Want hoewel ze aan de ene kant het liefst meteen haar rugzak wilde volstoppen om door India te gaan liften, wilde ze aan de andere kant toch ook wel werken om in haar eigen onderhoud te voorzien.

Ze kon niet wachten tot ze thuis was, en sloeg al lopend de achterste pagina op. Ze vroeg zich af waarom ze zo'n groot deel van haar leven aan een bedrijf als Strange had gegeven, dat vrouwen

nooit als meer dan veredelde secretaresses zou zien, ongeacht wat ze wisten te bereiken.

Ze wist nog maar net een plas te ontwijken, en terwijl ze met haar heup het tuinhekje openduwde, begon haar enthousiasme te groeien. Iedere vacature leek een stralende nieuwe kans, een nieuwe wereld die haar wenkte, spannend, sprankelend, volkomen anders dan de stress van de afgelopen zes jaar. Het was echt bijna te laat geweest. Godzijdank had Oscars moeder erop gestaan dat ze in een bijzonder gewilde kerk zouden trouwen, waar een wachtlijst van negen maanden voor was.

Doordat ze zo ternauwernood had weten te ontsnappen, was ze een beetje overmoedig in het omcirkelen van vacatures. Ze was nog net zo verstandig om niet te solliciteren naar banen als kinderjuffrouw (*Mogelijkheid om met gezin te reizen*) of stalknecht (*Moet van grote honden houden*), aangezien ze weinig ervaring had met kinderen en al helemaal geen wat betreft paarden.

Maar er was één baan geweest die niet alleen intrigerend was, maar waarvan ze ook dacht dat ze het wel zou kunnen. En daarom stond ze, iets meer dan een week nadat ze Oscar aan de kant had gezet, op een koude dag in februari rond lunchtijd bij een oude herberg aan de rand van de stad.

2

Julia deed de deur open en liep de pub binnen, plotseling overvallen door zenuwen. Oscar heeft gelijk, dacht ze. Ik lijk wel gek, ik zou me moeten houden bij wat ik weet en niet met vreemde vrouwen in pubs afspreken, waar het zo donker is dat ik de bar niet eens kan vinden. Terwijl ze langs tafels en stoelen stommelde, en tussen agrarische werktuigen en onder originele eikenhouten balken door tuurde, werd ze uiteindelijk door het geroezemoes van vrolijke stemmen naar de bar geleid.

Drie zilvergrijze mannen lieten hun opschepperij over grasmaaiers voor wat het was toen ze Julia zagen. Het was tegenwoordig heel normaal dat vrouwen in hun eentje naar de pub gingen, maar hún echtgenotes zouden dat nooit doen.

Omdat Julia dit soort mannen heel goed kende, ontspande ze zich en glimlachte ze meelevend.

Een van de mannen stond op. 'Madge! Volk!' riep hij in de richting van de keuken.

Julia liet haar tong over haar tanden glijden om te voelen of er lippenstift op zat. Ze wilde deze baan verschrikkelijk graag. Het zou een vreselijke teleurstelling zijn om toe te moeten geven dat Oscar gelijk had, en om de vacatures van de *Daily Telegraph* door te moeten spitten.

Ze leidde zichzelf af door de geruststellende lijst streekgerechten op het bord te bestuderen, totdat Madge in een gestreept schort met een stoffige laag bloem erop te voorschijn kwam. Julia bestelde een glas rode wijn, nam het mee naar een tafeltje bij het raam en staaarde naar het parkeerterrein. De regen spetterde nu in de plassen en slaakte kleine verbaasde kreetjes vanwege Julia's onverwachte veranderingen in haar levensstijl.

Ze had eigenlijk een bijgewerkt cv mee moeten nemen, maar toen ze op zo'n theatrale wijze haar kantoor uit was gelopen, had ze zich van behoorlijke secretariële faciliteiten afgesneden, en op wat barwerk als studente na, vijftien jaar geleden, was er niets wat ze op haar cv kon zetten om haar bij deze sollicitatie te helpen.

Sportief buitenmens, goede kok, goede omgang met mensen gevraagd voor werk op het water. Ervaring niet nodig... Julia vond zichzelf nou niet bijzonder sportief, maar na Oscars opmerkingen over haar leeftijd vond ze dat het tijd werd om het maar eens te worden. Ze was een goede kokkin en ze was zonder meer goed met mensen.

Dat was een van de redenen, bedacht ze zich, dat ze zo woedend was geweest toen Darren haar baan kreeg; hij was hópeloos met mensen.

Haar glas Fitou was leeg, en net toen ze zich afvroeg of het verstandig was om er nog een te nemen, kwam er een heel jonge vrouw binnen.

Ze was slank genoeg om er in haar leren broek, t-shirt en kort jasje goed uit te zien, en ze droeg dure laarzen en een fluwelen sjaal die Julia's hele outfit zou kunnen hebben bekostigd. Om haar pols en in haar oren glom goud en ze was ongelooflijk knap. Ze had kort dik haar met minstens drie verschillende tinten highlights. Zo'n kapsel dat iedere drie weken bijgewerkt en iedere vier weken bijgekleurd moet worden door zo'n hippe Londense stylist, die voor een eerste consult, net als de gewilde kerk van Oscars moeder, een wachtlijst van negen maanden heeft.

Net toen Julia zich afvroeg of ze wel kon werken voor iemand die eruitzag als een beroemde debutante, en of ze niet ongezien door de achterdeur weg kon glippen, draaide de jonge vrouw zich om.

'Julia Fairfax? Suzy Boyd. Het spijt me dat ik zo laat ben, ik was hopeloos verdwaald. Wat drink jij? Rode wijn. Lekker? Ik doe met je mee.'

Julia merkte dat de brede, tandheelkundig verantwoorde glimlach die volgde aanstekelijk werkte, maar ze voelde zich behoorlijk slonzig in haar degelijke jas en broek. Suzy Boyd zag er heel verrijnd en verzorgd uit, als een eerste klas gefokt, steigerend jong racepaard dat zijn gezondheid en goede komaf toonde. In haar bijzijn voelde Julia zich net een aftandse oude rijsschoolpony.

Suzy kwam terug met twee glazen, schoof er een naar Julia en nipte van het andere. 'Ik heb nog nooit een sollicitatie afgenomen. Ik heb een lijst met vragen.' Ze graaide in haar leren tas met de naam van de ontwerper in gouden letters erop en een hoop rommel erin. 'Aha.' Ze wierp er een snelle blik op. 'Zullen we eerst even kletsen, of moeten we gelijk met de vragen beginnen?'

Julia begon Suzy steeds aardiger te vinden, ondanks de leren broek en de geringe dijomvang. 'De vragen zijn wel een goed uitgangspunt, lijkt me.'

Suzy was duidelijk opgelucht dat deze beslissing voor haar werd genomen. 'Oké, eens even kijken. Je bent vierendertig...' Ze keek even op, alsof ze op zoek was naar tekenen van volwassenheid. '... en je hebt vaker gekookt?'

'Ik heb als student een zomer in een pub gewerkt, maar sindsdien zijn het alleen maar dineetjes geweest.' Als je de enkele uitge-

lezen soupeetjes voor Oscar en die ene afschuwelijke keer dat ze een zondagse lunch voor zijn moeder had bereid, niet meetelde. Julia had het gevoel gehad alsof ze in een jusreclame had gegeten en er klontjes in zaten.

‘Maar je hebt wel vaker voor redelijk grote groepen gekookt?’

‘Hangt ervan af wat je met groot bedoelt.’

Suzy hield haar hoofd schuin en liet een lok strokleurig haar over haar wang vallen. ‘Nou, we hebben ruimte voor tien gasten, en drie bemanningsleden, dus als we vol zitten, zijn dat er dertien. Kun je dat aan?’

‘Dat lijkt me wel.’

‘Mooi zo,’ zei Suzy. ‘Ik weet niet of ik dat zou kunnen. Ik heb nooit voor meer dan zes personen gekookt, en zelfs dan was het een nachtmerrie. Toen ik van school kwam, heb ik een kookcursus gevolgd. Mijn ouders vonden dat een goed idee.’

Julia kon het niet laten. ‘En was het dat ook?’

Suzy leek te twijfelen. ‘Nu misschien wel.’ Ze raadpleegde haar lijst weer. ‘En ervaring op kanaalschepen?’

‘Helemaal geen.’ Julia wilde deze baan heel graag, maar niet onder valse voorwendselen.

‘Geeft niet. Oom Ralph zei dat ik toch niemand zou vinden als ik daarop stond.’ Suzy nam een grote slok wijn. ‘En we hebben Jason tenslotte.’ Ze keek Julia aan, en Julia zag de onzekerheid op het gezicht van haar toekomstige werkgever. ‘Het was... het is het bedrijf van oom Ralph. Als ik er het eerste seizoen een succes van weet te maken, doet hij het aan mij over – tegen een schappelijke prijs, gespreide betaling – anders verkoopt hij het aan iemand anders.’

‘Wat... leuk.’ Persoonlijk had Julia haar buik vol van al die verantwoordelijkheid.

‘Dat hoop ik. Oom Ralph heeft me altijd gesteund. Tegenover pappie en mammié, in ieder geval.’ Suzy rimpelde haar neus. ‘Dat bedoelde ik niet helemaal zoals het klonk. Ik bedoel, ze houden verschrikkelijk veel van me, maar op de een of andere manier lijkt het alsof ze niet willen dat ik gelukkig ben. Ralph heeft altijd begrepen hoe verstikkend dat is.’

‘Mmm.’ Julia probeerde zo neutraal mogelijk te klinken en hoopte dat ze een open, ontvankelijke blik op haar gezicht had. Ze had in geen jaren een sollicitatiegesprek gehad, omdat ze al zo lang voor Strange werkte, maar ze was ervan overtuigd dat het geen goed idee was om commentaar te leveren op de ouders van haar toekomstige werkgeefster. Het had haar ook geen goed gedaan toen ze het kleinste puntje kritiek op de moeder van haar ex-ver-

loofde had geleverd, ook al had dat ene puntje het woord *rotmens* omvat.

‘En zoals ik al zei, hebben we tenslotte altijd Jason nog.’ Suzy rimpelde haar neus. ‘En dat is wel prettig, denk ik.’

‘Denk je?’

‘Hij doet altijd een beetje uit de hoogte. Ik heb hem vorige zomer leren kennen, toen ik met Ralph meeding op de hotelboten. Hij heeft me een hoop geleerd, en hij zei dat ik “best goed” was. Maar hij bedoelde natuurlijk “heel goed”, als je in aanmerking neemt dat ik pappies kleine prinsesje ben.’

Julia merkte dat ze bloosde. Ze had precies hetzelfde gedacht.

‘En dat was ik ook,’ gaf Suzy opgewekt toe. ‘Maar nu niet meer. Van nu af aan doe ik het zonder het geld en de oubollige ideeën van mijn ouders.’

‘Goed van je.’ Julia had de laatste tijd ook geleden onder oubollige ideeën.

Suzy keek weer op haar lijstje. ‘Oom Ralph zei dat ik je moest vragen waarom je op deze vacature hebt gesolliciteerd. Hij zei dat je daar veel uit af kon lezen. Ik weet niet precies hoe.’

Julia besloot om open kaart te spelen. ‘Ik heb net mijn verloving verbroken en tegelijkertijd ontslag genomen. Mijn baas en mijn verloofde waren beste vrienden. Ik heb besloten dat ik een complete verandering nodig heb en ik wil iets leukes doen.’

‘Dat vind ik een prima reden. Dat is eigenlijk ook waarom ik dit doe. Mijn ouders wilden dat ik ging trouwen en me settelde.’

‘Ben je daar niet een beetje jong voor?’

‘Natuurlijk. Maar zij denken dat ik geen goede smaak heb als het om mannen gaat. Alleen omdat ik toevallig iets met de tuinman had!’ Ze grimaste. ‘En dat was niet eens serieus. Ik begrijp niet waarom ze zo moeilijk deden.’ Ze grinnikte, en er verschenen een paar kuiltjes in haar delicaat opgemaakte wangen. ‘Daarna kwamen ze opeens met de rechtmatige erfgenaam van pappies imperium op de proppen. Sa-aa! Vertel eens wat over jouw ex-verloofde.’

‘Hij was ook saai, alleen had ik dat op de een of andere manier niet in de gaten. Hij – nu ja, zijn moeder, eigenlijk – wilde dat we direct kinderen namen, zodat zijn oude kinderjuf ze nog kon verzorgen voordat ze doodging.’ Ze zag dat de vraag *Waarom heb je je ooit met zo iemand verloofd?* zich op Suzy’s lippen vormde, en omzeilde hem. ‘Hij had een goddelijk mooi huis en een schattige labradorpuppy. Roetje was eigenlijk het leukste aan Oscar.’

‘Wel een saaie naam. Roetje. Voor een zwarte hond.’

Julia dacht hier even over na. ‘Je hebt gelijk. Daaruit blijkt inder-

daad zijn totale gebrek aan fantasie.’ Julia bedacht zich dat dit een sollicitatiegesprek was en kwam weer op de zaken terug. ‘En verder wilde ik ook wel eens wat anders dan... een kantoorleven.’ Ze hield haar werk met opzet wat vaag. Ze wilde Suzy geen angst aanjagen. ‘Deze baan leek me erg leuk.’

‘Echt waar? Ralph gaf me de advertentie die hij altijd gebruikt. Ik dacht dat ze misschien wat *ouderwets* was.’

‘Zoek je eigenlijk iemand die iets jonger is?’ Oscar had haar echt een complex aangepraat. Haar vruchtbare jaren namen dan misschien af, maar ze was toch zeker niet oud als het om een baan ging?

‘O, nee. Tenminste, volgens mij niet. Ik bedoel, je bent toch fit, en zo?’

‘Volgens mij wel.’

Suzy huiverde. ‘Ik moet mijn lidmaatschap van de fitnessclub opzeggen als ik het huis uit ga, dus god mag weten wat er dan met me gebeurt. Zwembanden tot en met, denk ik.’ Met haar lange, gemanicuurde vingers speelde ze met de bierviltjes. ‘Ze hebben daar een zalige trainer die er zelfs in lycra nog goed uitziet. Dat was op zich al een reden om te gaan.’

Julia slikte. ‘Mmm.’

‘Wil je nog iets drinken?’

‘Ik weet niet zeker...’

‘Ben je met de auto?’

‘Nee. Het is niet ver. Ik ben komen lopen.’

‘Dat moet ik binnenkort ook gaan doen. Pappie wil dat ik de auto teruggeef. Hij denkt dat ik vanzelf “verstandig” word als hij mijn speelgoed afpakt.’

‘Zouden jouw ouders je dwingen om met een man te trouwen van wie je niet houdt?’ Julia’s eigen moeder had al flink wat dringende hints laten vallen, maar was nog niet tot dwang overgegaan.

‘Eerlijk gezegd denk ik eigenlijk van niet, maar ze willen dat ik iets verstandigs doe. Dat wil zeggen, iets wat zij willen. Ze vinden het hele hotelbootgebeuren belachelijk en willen me geen penny geven.’

‘Nu ja, waarom zouden ze? Wat hebben zij eraan?’ Suzy leek een beetje geschrokken, maar Julia hield vol. ‘Ik bedoel, je bent volwassen. Waarom zouden ze je geld moeten geven?’

Suzy keek verbijsterd. ‘Weet ik eigenlijk niet. Alleen hebben ze dat altijd gedaan.’

‘Geluksvogel.’

‘Gelukkig op sommige momenten, maar verstikkend op andere. Het probleem als je *pappies kleine prinsesje* bent, is dat je niet weet

wat je kan, omdat je nooit voor iets hebt moeten vechten. Ik weet niet eens of ik zelf de kost kan verdienen, en ik ben vierentwintig.'

'Je bedoelt dat je nooit eerder een baan hebt gehad?'

'O jawel, ik heb wel baantjes gehad – receptioniste, demonstratrice, wat modellenwerk, dat soort dingen – maar ik heb nog nooit van mijn salaris moeten leven. Oom Ralph zegt...' Suzy haalde eens diep adem. '... dat zelfs een salaris niet echt hetzelfde is als de kost verdienen. Hij vindt dat je daar echt actie voor moet ondernemen en klanten moet winnen. Een salaris uitbetaald krijgen, telt niet echt.'

Julia drukte haar vingers in haar haar. 'Zo had ik het nog nooit bekeken.'

'Nee, maar hij heeft gelijk. En als ik aan mijn familie kan laten zien dat ik het bedrijf kan runnen en winst kan maken, dan houden ze misschien op om me in een bedrijfsechtgenote te veranderen. En ik kan het van oom Ralph overnemen als ik dat wil. Anders moet ik aan het eind van het seizoen met mijn staart tussen mijn benen naar huis.'

Julia rilde. 'Vertel eens iets over het bedrijf. Wat is het precies?'

Suzy zuchtte. 'Het is een kanaalschiphotel. Alleen hebben we er twee. Kanaalschepen, bedoel ik.'

'Kanaalschepen? Je bedoelt zoiets als trekschuiten?'

'Zeg dat nooit!' Suzy gruwelde bij het horen van Julia's onbedoelde heiligschennis. 'Ze vinden het afschuwelijk als je kanaalschepen trekschuiten noemt! Trekschuiten zijn veel breder! Deze zijn maar twee meter breed! Maar wel twintig meter lang,' ging ze wat rustiger verder. 'Vroeger ging vrachtvervoer door de kanalen. Bijna al het vrachtvervoer gaat tegenwoordig over de weg, en dus zijn de kanalen nu vooral voor het toerisme.' Julia kreeg de indruk dat ze de woorden van iemand anders citeerde. 'Hotelboten zijn voor mensen die niet zelf een boot willen huren en al het werk in de sluizen doen en het koken en zo.'

'Waarom heb je er dan twee? Zou het niet gemakkelijker zijn om met één boot te werken?'

'Er zijn een paar hotelbootbedrijven die er maar een hebben, maar dan kun je maar vijf passagiers hebben. De meeste werken met twee en kunnen tien, twaalf mensen hebben. Sommige hebben zelfs hutten met elk een eigen badkamer erbij, maar oom Ralph niet. Op zijn boten kunnen tien mensen, minder rendement dan twaalf, natuurlijk.' Suzy haalde even adem en ging toen verder. 'De passagiers slapen op de sleep, dat is de boot zonder motor, die wordt getrokken door de eerste. De personeelsaccommodatie is op de sleper, plus de kombuis, de kajuit, waar wordt gegeten en zo, en

een voordek waar je kunt zitten om van het uitzicht te genieten. Wacht even.' Suzy dook weer in haar tas. 'Ik heb de brochure van vorig jaar ergens. Daar staat een plaatje in.'

Julia bekeek het globale plaatje met daarop iets wat eruitzag als twee langgerekte treinstellen met puntige uiteinden. De hutten waren afgebeeld met wasbakken en hangruimte, de motorboot had een redelijk grote kombuis, een vooronder en een zitgedeelte. Alles was met opmerkelijke vernuftigheid in de nauwe ruimte gebouwd. 'Ze zien er best ruim uit.'

'Op papier wel. In werkelijkheid zijn ze behoorlijk krap. Maar wel heel precies, als je begrijpt wat ik bedoel. Een plaats voor alles en alles op zijn plaats, en zo.' Suzy fronste. 'Laten we nog iets drinken.'

'Ik heb eigenlijk geen verstand van boten,' zei Julia, toen ze op haar voorstel de alcohol een beetje absorbeerden met een oven-schotel.

'Het gaat er voornamelijk om dat je lijnen kunt vangen, sterk bent en tegen hoogtes kunt,' zei Suzy.

'O.' Julia hield niet van hoogtes, wist niet of ze lijnen kon vangen en voelde zich op dit moment niet erg sterk.

'Maar maak je daar maar niet druk om. Er is nog genoeg tijd voordat het seizoen begint om alles te leren. De boten liggen op dit moment op de werf, waar ze opgeknapt worden. Het zou fijn zijn als je met me mee zou kunnen om ze klaar te maken. Ralph heeft aangeboden om ons te helpen om ze naar Stratford te varen voor onze eerste groep passagiers. Als we eenmaal in Stratford zijn, zijn we op onszelf aangewezen. En op Jason, natuurlijk.' Suzy rimpelde haar neus weer bij het noemen van zijn naam, waardoor Julia sterk de indruk kreeg dat Jason geen onverdeeld positieve aanwinst was.

Julia vond dat ze haar twijfels moest opbiechten. 'Ik weet niet of ik wel goed ben in varen. Weet je zeker dat je mij de baan wilt aanbieden? Misschien heb je wel... sportievere sollicitanten.'

'Jij bent de enige die me wel wat leek. Een van de anderen was net terug als kok van een zeiltocht rondom de wereld – beangstigend indrukwekkend. En er was er eentje die klonk alsof hij een compleet leeghoofd was en helemaal geen ervaring had, laat staan in koken.' Suzy keek Julia vastberaden aan. 'Oom Ralph zei dat ik iemand moest uitzoeken die op z'n minst gezond verstand had. Trouwens, alle anderen waren mannen, en het moet een vrouw zijn, omdat we de accommodatie moeten delen. Oom Ralph zou het niet zo'n goed idee vinden als ik direct met het personeel ging hokken.'

‘Nee, dat zal wel niet,’ zei Julia, die zich gerustgesteld voelde bij het horen dat ze de beste uit een groep slechte kandidaten was. ‘En hoe heten ze? De boten, bedoel ik.’

‘De *Pyramus* en de *Thisbe*. Uit *Een Midzomernachtdroom*. Heel toepasselijk, aangezien we vaak naar Stratford-upon-Avon gaan. Nou, wat zeg je ervan?’ Suzy schonk Julia een smekende blik die al killere harten had doen smelten. ‘Ga je mee? Het is verschrikkelijk hard werken, maar ontzettend leuk. En de kanalen zijn zo mooi. Ik weet zeker dat je er helemaal verliefd op wordt, net als ik.’

Julia dacht dat het wel liefde móést zijn, als een op het eerste gezicht sociale fladderaar bereid was om alle luxe op te geven die haar vader haar bood. ‘Het lijkt me heel leuk. Volgens mij is het precies wat ik op dit moment nodig heb, maar zou je niet eerst mijn referenties en zo controleren?’

Suzy schudde haar hoofd. ‘Oom Ralph ontmoet je straks wel, en als hij je niet mag, dan zegt hij het meteen.’ Ze fronste. ‘Het betaalt waardeloos, ben ik bang. Dat had ik je moeten vertellen, maar ik wilde je niet direct afschrikken.’ Ze noemde een buitengewoon schamel bedrag. ‘Denk je dat je het daarmee redt?’

Julia hapte naar adem, dankbaar dat Oscar nooit zou hoeven weten hoe weinig ze kreeg. ‘Ik ga mijn huis verhuren, dus dat zou mijn vaste lasten, gemeentebelasting en zo moeten kunnen dekken.’

‘Dat is dan geregeld. Houd je dan nog geld over?’ Suzy zei dit op zo’n naïeve toon, dat daaruit wel bleek dat ze nog nooit over zulke doodnormale zaken had hoeven nadenken.

‘Nee.’ Julia bedacht zich dat ze nu wel wat gezond verstand mocht tonen, aangezien dat toch de reden was dat ze was aangenomen. Suzy had drie grote glazen wijn op. ‘Weet je wat? Waarom ga je niet met mij mee en dan drinken we bij mijn thuis nog een kop thee. Of je blijft slapen. Ik vind eigenlijk dat je niet meer achter het stuur moet.’

Suzy haalde haar schouders op. ‘Pappie pakt straks toch de auto af, dus het maakt niks uit als ik gepakt word.’

‘Het maak wel uit. Laat je auto staan en ga met mij mee. Ik was vanavond toch niets bijzonders van plan – alleen mijn tas inpakken, want ik ga morgen naar mijn zus. Je kunt de auto morgen weer ophalen.’

‘Een avondje meiden onder elkaar? Gezellig.’

Terwijl Julia Suzy op haar plateaüzolen door de straat leidde, realiseerde ze zich dat een avondje meiden onder elkaar voor Suzy net zo vreemd was als gemeentebelasting. Maar het werd een heel gezellige avond bij het vuur, met een bord pasta en de wijn die

Suzy per se wilde kopen. Aan het eind van de avond waren ze goede vriendinnen.

Suzy had Julia aangeboden om haar naar haar zus te brengen, en toen ze de volgende ochtend terugliepen naar de pub om Suzy's auto op te halen, stak ze vertrouwelijk haar arm door die van Julia. 'Nu ik weet dat jij er straks bent, vind ik het veel minder eng. Heerlijk om het gevoel te hebben dat ik een volwassene naast me heb staan.'

Julia wist niet goed wat ze moest zeggen. Ze had net Oscar en een goedbetaalde baan opgegeven, zodat ze eens niet volwassen hoefde te zijn, maar ze voelde zich geveleid door Suzy's vertrouwen. 'Dank je. Ik zal mijn best doen om je niet teleur te stellen.'

Suzy lachte. 'Natuurlijk stel je me niet teleur.' Ze klikte de portieren van haar felrode vijfdeurs open, waarop net zo goed in grote letters BEKEUR MIJ WEGENS TE HARD RIJDEN had kunnen staan. 'Stap in, dan zullen we eens zien of ik je bij je zus kan afleveren zonder te verdwalen.'

Angela woonde in een schattig dorpje zo'n vijftien kilometer verderop, in de buurt van Oxford, dat ze via een paar verkeerde afslagen uiteindelijk bereikten. Toen Julia was uitgestapt, stooft Suzy, na een flitsende draai, weg, zonder te wachten om voorgesteld te worden. Ze riep nog gauw dat ze Julia de details zou opsturen over waar en wanneer ze elkaar weer zouden zien. Hoe het werken voor Suzy ook zou uitpakken, Julia wist dat het in ieder geval niet saai zou zijn.

Haar twee jaar jongere zus deed de deur open, met de drie maanden oude en snoezige Petal over haar schouder gedrapeerd.

'Hallo, Ju. Hoe ging je sollicitatie?'

Julia omhelsde haar zus. 'Dat vertel ik je zo wel. Wat zie je er beroerd uit! Gunt dit stel je dan helemaal geen rust?'

'Niet merkbaar.' Op dat moment wierp Ben, twee jaar oud en barstensvol energie, een stuk speelgoed goedbedoeld Julia's kant op, en rende toen heel gauw naar de keuken, plotseling heel verlegen.

'Heb je de baan?' vroeg Angela, terwijl ze Ben volgden.

Julia knikte. 'Ja, maar vraag niet hoeveel ik ga verdienen, want het is waarschijnlijk nog minder dan Bens zakgeld. Maar het lijkt me wel leuk.'

'En hoe is ze? Je nieuwe werkgeefster?'

'Erg veel schone schijn, maar heel lief, en volgens mij kun je wel lol met haar hebben. Dag Grace.' Julia zei dit tegen de oudste van haar neefje en nichtjes. 'Gave schoenen. Mag ik ze hebben als jij eruit bent geroeid?'

‘Als Petal ze niet wil,’ stemde Grace in. ‘Ik heb een Tamagotchi.’
‘Laat eens zien.’

Omdat haar kinderen om aandacht schreeuwden, duurde het even voordat Angela de gelegenheid had om haar zus uit te horen over haar nieuwe baan. Maar uiteindelijk slaagden ze erin om de keuken te bereiken, en dumpte ze Petal op Julia’s schoot. ‘Zo, neem jij je nichtje eens bij je, dan zet ik even koffie. Ik heb haar al de hele morgen moeten tillen.’

‘O, waarom?’

‘Krampjes. Het was vannacht om de twintig minuten raak. En toen Petal eindelijk wegzakte, had Ben een nachtmerrie.’

Julia wierp een blik op haar zus. Hoewel Angela nooit mollig was geweest, hadden haar kinderen haar nu in een schim veranderd. ‘Ik begrijp niet hoe je het doet, Ange.’

‘Ik heb geen keuze. Als je kinderen hebt, moet je voor ze zorgen. Tenzij je een dynamische baan hebt en je je een kinderjuffrouw kunt veroorloven.’ Angela nam een versterkende slok koffie. ‘En vertel me nu eens wat over die van jou.’

‘Mijn dynamische baan?’ Julia grinnikte. ‘Het zal niet zo veeleisend zijn als kinderen, dat is wel zeker, maar het is precies wat ik nodig heb – anders en leuk.’

‘Ik vond altijd al dat ze je bij Strange niet waardeerden.’

‘Maar is er iemand die j^ó waardeert?’ Petal was gaan jengelen en dus had Julia haar weer teruggegeven, en ze keek nu vol bewondering toe hoe haar zus met één hand Ben optilde, om haar schoot tussen beiden te delen. ‘Ik geloof niet dat ik ooit de moed zal hebben om een baby te nemen. Al die pijn, en dan maanden en maanden niet slapen.’

Angela lachte. ‘Als de tijd rijp is, wil je ze ook. Je hebt alleen de juiste man nog niet gevonden. Over mannen gesproken, hoe neemt Oscar het op?’

Julia haalde haar schouders op. ‘Zoals je zou verwachten. Hij is woedend over dat hele kanaalgedoe.’

Angela keek plotseling heel schaapachtig. ‘Onze waarde broer ook, trouwens. Het ontglipte me zomaar...’ Ze stak in verdediging haar hand op. ‘En aangezien ik je toen toch al in de nesten had gewerkt, heb ik er ook maar meteen uitgeflapt dat jij en Oscar uit elkaar zijn.’ Angela zuchtte. ‘Het spijt me! Maar ik was ook zo moe. Kinderen weten je hersenen behoorlijk door elkaar te husselen.’

‘Nu ja, dan heeft hij weer een nieuwe reden om mijn levensstijl af te keuren. Dat vindt hij toch al zo leuk.’

‘Op de een of andere manier zitten Rupert en jij elkaar altijd in de haren, maar hij is heel erg op je gesteld. Hij stelde zelfs voor dat

je Strange misschien wel kunt aanklagen wegens onrechtmatig ontslag. Dat moest je hem maar laten weten, zei hij.'

Julia glimlachte, ontroerd dat haar saaie broer de advocaat zo attent was geweest. 'Ik zal wel geen schijn van kans maken, aangezien ik zelf ben weggegaan, maar wel lief van hem. En heb je de laatste tijd nog iets van Onze Moeder gehoord?'

Angela knikte, eraan gewend dat zij degene was die de contacten binnen de familie onderhield. 'Ze had een of andere hippie te gast, die hout hakte en een windorgel in haar tuin hing. Ze wil weten hoe het is gegaan. Ze vindt dit kanaalbootidee helemaal te gek.'

'Zij wel. Soms kan ze heel cool zijn, om de woorden van Grace te gebruiken.'

Angela brak het hoekje van een chocoladekoekje af. 'Mmm. In de ogen van iedereen, behalve van haar dochters. Denk eens aan al die jongemannen die ze aantrekt!'

'En vervolgens aan mij probeert te slijten,' zei Julia grimmig. 'Ik zweer je, ze vond Oscar alleen niet aardig omdat ze hem niet zelf had uitgekozen en omdat ze me niet langer aan iedereen kon koppelen.'

'Daar heeft ze dus nu weer de kans voor,' zei Angela. 'Maar heb je gehoord wat voor alternatieve therapie ze nu weer heeft ontdekt?'

'Wat? Radionics?'

Angela knikte. 'Ze wilde dat ik een lok haar van Petal opstuurde, zodat ze het *op de doos kon leggen* en erachter kon komen waarom ze nog niet de hele nacht doorslaapt.'

'O, hemeltjelief. Wat heb je gedaan?'

'Ik heb haar gezegd dat Petal niet slaapt omdat ze nog maar drie maanden is, en dat ze geen haar kan missen.' Ze streeelde haar dochters donzen bolletje.

Julia schudde haar hoofd. 'Het is grappig. Papa was helemaal niet zo stijf en ouderwets. Ik begrijp niet waarom mama zo'n New Age-hippie is geworden nadat hij is overleden. Weet Rupert het van die radionics?'

'O ja, maar je kent Rupe. Mam kan in zijn ogen niets fout doen. Misschien zou hij er anders over denken als ze hem adviseerde om zijn darmen een reinigende spoeling te geven als hij moe is. Ik ben dol op koffie, maar niet als klysma. Kom, dan nemen we nog een kopje.'

Angela schonk hen beiden nog eens in, en ze vielen allebei stil. Iedereen zei altijd tegen hen dat je blij moest zijn met zo'n moeder. En hoewel ze allebei dol op haar waren, zouden ze het gemakkelijk-

ker hebben gevonden als ze de moeder van iemand anders was. In de ogen van de rest van de wereld was ze *ontwapenend excentriek* en bijzonder charismatisch. In de ogen van haar dochters was ze buitengewoon kritisch en had ze verwachtingen waar je nooit aan kon voldoen. Maar het was moeilijk om over een moeder te klagen die oppervlakkig gezien geweldig was.

Toen ze haar later die dag belde, merkte Julia dat haar moeder inderdaad enorm enthousiast was over de kanalen. 'Er heeft hier net een jongeman gelogeerd die op een kanaalschip woonde toen hij op de uni zat.' Julia's moeder pikte vaak de uitdrukkingen van jongere, zo niet huidige generaties op. 'Hij zei dat de sfeer heftig was.'